

SZIVÁRVÁNY

2002.
ÁPRILIS

4

BALÁZS TIBOR

VADÁSZLESEN

Betűzgető
kicsiknek

KÍGYÓ

SZISZEG,

KÚSZIK,

MESSZE,

MESSZE,

MESSZE

VISZI

MERSZE.

SZISSZEN,

MÁSZIK,

HOZZA

FÉLSZE.

EZ EGY

MÁSIK?

NEM

VESZ

ÉSZRE.

VADÁSZ,

FÉLSZ-E?

A mikor hatéves voltam, pompás képet láttam: óriáskígyót, amint éppen elnyel egy vadállatot. Lemásoltam a képet, tessék, itt van.

A könyvben ezt írták: „Az óriáskígyó egészben nyeli le zsákmányát. Utána meg sem tud moccanni, fél esztendeig emészt, és ezt az időt átalussza.”

Gondolkoztam a dolgon, és hosszú fejtörés után sikerült megalkotnom első rajzomat:

Megmutattam a felnőtteknek, és megkérdeztem, megijedtek-e.

„Miért ijednénk meg egy kalaptól?” – felelték.

De hiszen az én rajzom nem kalapot ábrázolt, hanem óriáskígyót, amint éppen elefántot emészt. Ekkor lerajzoltam az óriáskígyót belülről is, hadd értsék meg a felnőttek:

Erre ők azt ajánlották, hogy ne rajzoljak többé se nyitott, s csukott óriáskígyót, érdeklődjem a földrajz, a történelem, a számtan iránt.

Így történt, hogy hatéves koromban búcsút mondtam fényes festői pályafutásomnak. Elbátortalanított első rajzaim sikertelensége.

A felnőttek maguktól semmit sem értenek meg, a gyermekeknek pedig fásarsztó mindent újra meg újra megmagyarázni.

(Antoine de Saint-Éxupéry: A kis herceg)

Jaj, kígyó! – Félsz és irtózol, pedig ha tisztas távolból nézed, rájössz, milyen szép a bőre, kecses a mozgása, érdekes az életmódja.

A kis-kis kígyót a tojásból a nap melege költi ki, hiszen anyukájának nem meleg a teste.

Láb nélkül is csodálatos a mozgásuk. Tekergőzve kúsznak és úsznak, dobantva ugranak, fára másznak.

MAJTÉNYI ERIK A FÜRGE

Vipera és vízisikló,
ez is kígyó, az is kígyó,
s míg a sikló elfut tőled,
a vipera meg is ölhet.

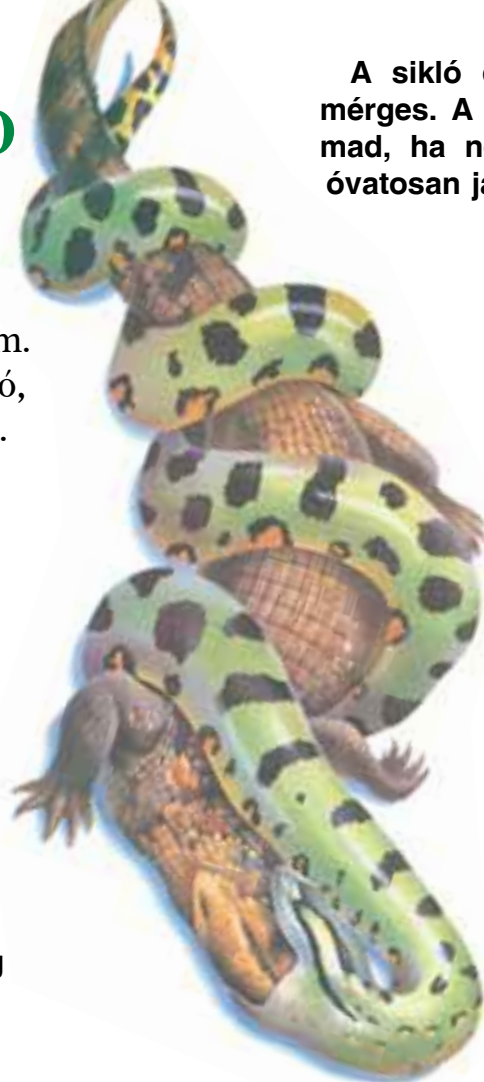
Hát még a nagy őserdőben,
ott akad még kígyó bőven,
egyik pápaszemet visel,
a másik egy tulkot lenyel.

LÁSZLÓFFY ALADÁR

AZ ÓRIÁSKÍGYÓ

Boa, piton, anakonda –
a kígyónak is van gondja,
ebéd öli, nem unalom:
egyszer dinnye, máskor majom.
Egybeszabott, mint egy zacskó,
belefér egy nyúl s egy tacsó.
Egybekötött, mint egy zokni,
ezt az egyet meg kell szokni:
ami bejut a hasába,
ha van lába, ha nincs lába –
lassan halad benne végig,
ezért alszik egy-két hetet
a következő ebédig.

**Az óriáskígyóknak nincs
szükségük méregre: 20 méter
hosszú testük szorításából még
a krokodil sem szabadulhat.**

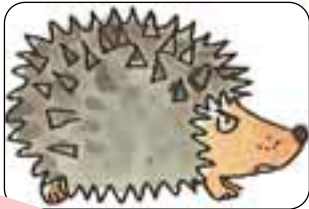

A sikló és még sok kígyófajta nem mérges. A legtöbb kígyó csak akkor támad, ha nem menekülhet. Az erdőben óvatosan járj, rá ne lépj, meg ne zavarj.

Sok mérges kígyó harapása pillanatok alatt öl. Méregfoguk akár az injekciós tű.

A hős sündisznócska megverekszik a viperával, és le is győzi.

Nagy szeme nem is igazi, csak rajzolt. A pápaszemes kígyó vagy kobra arra használja, hogy ijesztgesen vele.

A csörgőkígyó levedlett bőreiből gyűjti farkára a zörgő pikkelyeket. Ezek árulják el, merre jár.

AZ ÓRIÁSKÍGYÓ MEG A HOLD

Élt egy pásztor a sötét erdő mellett. Békésen legettette nyáját. Roppant égiháború kerekedett, s a juhász a fák lombjai alatt keresett menedéket. Nem tudta, hogy az óriáskígyó birodalmába tévedt. A szörnyeteg hirtelen rátámadt.

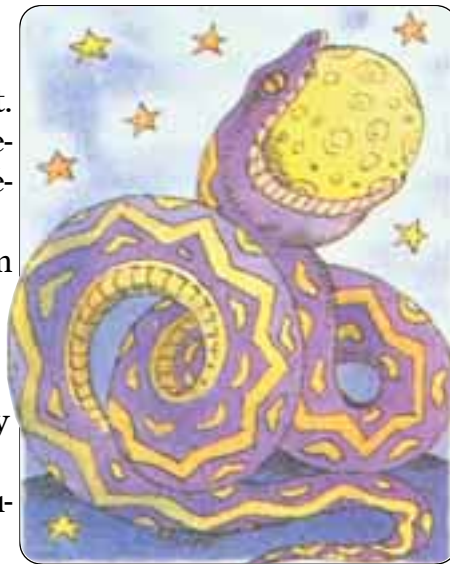
Sarkában az óriáskígyóval addig futott, míg a Föld szélére nem ért. Ott kétségbeesetten felkiáltott:

– Jaj, Hold, ments meg!

A Hold pedig így szólt az óriáskígyóhoz:

– Följálom önmagamát a juhász helyett. Hagyom, hogy minden hónapban fölfalj engem!

És így is történt. Ezért van az, hogy a nagylelkű Hold minden huszonkilencedik napon láthatatlanná válik. Elnyeli őt az óriáskígyó.

A SAS MEG A KÍGYÓ

A sas kiterjesztett szárnnal vitorlázva szemlélte az alatta elterülő zöld erdőket-mezőket. Boldog volt. Amikor lejjebb suhant, észrevette a kígyót. A kígyó újra meg újra nagyot ugrott, mintha a sast akarná elérni, hogy belemarjon. Valahányszor visszazuhant a földre, haragjában és irigységében fölsziszegett.

– Értem, értem – vijjogta le neki a sas –, repülni szeretnél. De aki irigységből él, az megérdemli, hogy a porban csússzék-másszék!

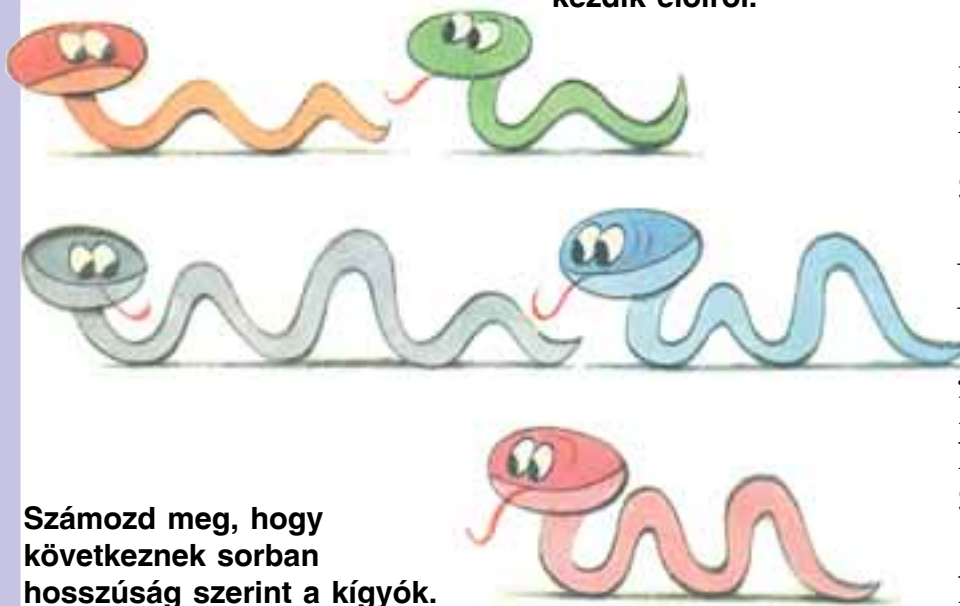
A gyerekek kézen fogva csigavonalban „beteke-
rednek”. Kifelé csavarás-
kor az utolsó gyerek irá-
nyítja a kígyót. Ezt ének-
lik: „*Tekeredik a rétes, kí-
gyó akar lenni*”, egészen
addig, amíg a hullámzó
sorból kör nem lesz, aztán
kezdik előlről.

Ismeretlen kubai költő verse
RAB ZSUZSA fordítása

Szángala, szángala,
huss, huss, huss!
Vesztett kígyó, messze fuss!
Vidd el a mérget,
gonosz sziszegésed!
Muleki, kígyók bosszulója,
kérünk, te segélj meg!
Szángala, szángala,
nevetünk, nevetünk,
kígyó, nem árthatsz nekünk!

Számozd meg, hogy
következnek sorban
hosszúság szerint a kígyók.

BARLANGBAN LAKOZIK A KIS KÍGYÓGYEREK

Maláji gyermekvers

RADNÓTI MIKLÓS fordítása

Egy és kettő, három és négy,
galambocska, hová mégy?
Öt és hat és hét és nyolc,
menj aludni, vár a polc.

Csend, gyerekecske, csend!
A gróf a nagy városba ment.
Tigris üvölt az erdőn, félek én,
fél velem a fiatalka s a vén.

Barlangban lakozik a kis kígyógyerek,
a kagyló ott, ahol zúgnak a tengerek,
az antilop fia tanul varázslatot,
s mindezt a nagymama konyháján hallhatod.

**Merre kanyarog a labirintus, és merre teker-
edjék benne a kígyó, ha táncolni szeretne?**

A KÍGYÓBŐR

Hol volt, hol nem volt, heted-hét országon is túl, volt egyszer egy szegény ember, s annak tizenkét fia. A szegény ember egyszer kimegy az erdőbe fát vágni, s csak előbújik a bokorból egy nagy kígyó, s megszólítja:

– Hallod-e, te szegény ember, vígy haza, s tarts a házadnál!

Megijed a szegény ember. Vigye-e, ne-e? Szerencsétlenséget hoz-e a házhoz vagy szerencsét? Azt mondja mégis:

– Elviszlek, de tudd meg, tizenkét fiam van, s azoknak is mikor van mit egyenek, mikor nincs.

– Vígy el, nem bánod meg.

Hát jól van, ölébe veszi a szegény ember a kígyót, hazaviszi, a házban szépen leteszi a földre.

Az asszony kétségbeesett:

– Jaj, hogy volt lelke, hogy

kígyót hozzon a házhoz!

Letelepednek az asztal köré, s kanalizni kezdik a levest.

Egyszer csak megszólal a kígyó az asztal alól:

– Édesanyám! Adjon nekem is egy tányér levest!

Adnak neki, de azt egy szempillantásra felhabzsolja.

– Édesanyám, adjon kenyeret is! Akkorát, mint egy taligakerék, mert erősen éhes vagyok.

– Jaj, lelkem, fiam – mondja az asszony –, hiszen adnék én jó

szívvel, ha volna, de nincs.

– Csak menjen ki a kamarába, majd meglátja, hogy lesz ott.

Kimegy az asszony, s hát uramteremtőm, szeme-szája tátva marad a nagy álmélkodástól: arany, ezüst, gyémánt kádakban állott; kenyér, szalonna, kolbász s minden, ami jó, megenni való; bor tömérdek hordóval: alig fért be a szegény asszony a kamarába.

Lett nagy hejehuja, odacsődült az egész falu; ettek-ittak, vígan voltak.

A multság végén mondja a kígyó a szegény asszonynak:

– Édesanyám, menjen el a királyhoz, kérje meg nekem a legkisebbik leányát.

– Ó, lelkem, fiam! – vonakodott a szegény asszony. – Hát azt én hogy merjem megcselekedni?

– Csak menjen el, s egyéb gondja ne legyen.

Mit volt mit tenni, elmegy a szegény asszony.

Azt mondja a király:

– Én a fiadnak adom a lányomat, ha küld egy zsák aranyat.

Töltetett a kígyó aranyat nem egy zsákkal, hanem tízzel is.

Megörvendett a király, hogy ilyen gazdag veje akadott. Befogatott hat paripát aranyos hintóba, s úgy küldött a kígyó után.

Hej, édes istenem, sírt-rítt a kicsi királykisasszony, még földhöz is verte magát, mikor meglátta a vőlegényét.

De a király azt mondta:

– A szavamat meg nem másolhatom, leányomat neked adom, de pusztuljatok a palotámból!

Volt a király udvarában egy kicsi ház, abba bementek, s hát uramteremtőm, a kígyóból olyan szép királyfi lett, amilyent a világ még nem látott.

– Nem vagyok én kígyó, csak egy vén boszorkány elvarázsolt, hogy kígyóbőrben járjak tizenkét esztendeig. Ebben a szempillantásban telt ki az időm.

Hej, örült a királykisasszony! De bezzeg a királynak is megjöött a kedve! Vitte a leányát s a vejét a palotába. Hét nap s hét éjjel folyton folyvást húzták a cigányok, járták a legények s a leányok. Akkor a királyfi elvitte a feleségét az ő országába. Vitte a szegény embert is a feleségével s tizenkét fiával. Nagy úr lett belőlük. Sóra-fára nem volt többet gondjuk, s még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Tekergőznek, kanyarognak – ráadásul szépek és hasznosak is azok a kígyók, amelyeket együtt készítünk.

Agyagból, gyurmából kincses dobozkat sodorhatsz.

Krepp-papírból ragassz láncot, kartonból vágj fejet a kígyónak.

TOLNA ÉVA

KÍGYÓFÉNYKÉP

– Barátságos arcot kérek!
– mondta Gergő a kígyópárnak.

De a kígyófiú és a kígyóleány még csak azért sem akart mosolyogni.

– Haragusztok egymásra? – érdeklődött a fényképész. – Sebaj, majd számárfület mutatok, így vidámabbak lesztek.

Ám hiába próbálkozott, a szemük sem rebbent.

– Mutassak inkább kígyófület? De van-e füle a kígyónak? – faggatta a sziszegőket. – No, ne búsuljatok, ha nincs fületek, én rajzolok. Így, ha egymásra néztek, kedvetekre kacaghattok. Megígérem, a tietek lesz a legvidámabb kígyófénykép a világon.

DÉNES GYÖRGY

NAPOZGAT A KÍGYÓKIRÁLY

Napozgat a kígyókirály,
száll fölötté három sirály.
Rikácsol a három sirály:
– Ott a rusnya kígyókirály!
Haragszik a kígyókirály:
– Mért csúfol a három sirály?
Hess, hess, dölyfös
három sirály! –
sziszegi a kígyókirály.
Elröpül a három sirály,
megbékél a kígyókirály.
Karikába tekerőzik,
napszálltaig elidőzik.

**Ajtómelegítő vagy rossz ál-
mot űző párna-kígyó régi tö-
rülközőből és sodort fonalból.**

**Kinőtt harisnya-
nadrágból, zoknikból
anyuka segítségével
vidám kígyót töm-
hetsz, varrhatsz.**

SIKLÓ

ZENE, VERS: GRILLUS VILMOS

1. Sik- ló, a-mi-kor te-ke-reg,

fél-nek na-gyon a gye-re-kek.

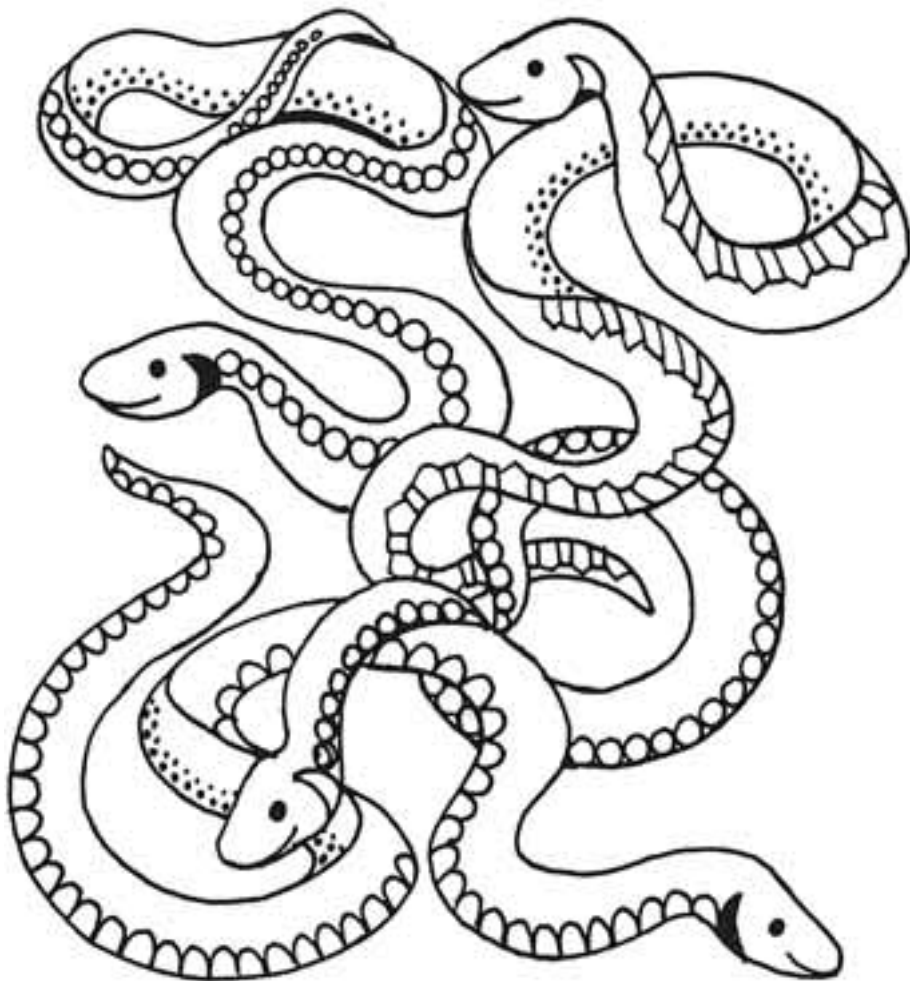
Nézd csak, pe-dig oly ked- ves,

bő- re gyö-nyö-rű, ned-ves.

2. Embert, gyereket sose mar,
inkább menekül, elinal.
Vékony, kicsi és gyenge,
és csak halakat enne.

Hány sikló van itt összegaba-
lyodva? Fesd különböző színűre
mindegyiket.

FORRÓ ÁGNES rajzai

A kígyógyerek is kinövi a ruháját, akárcsak te. A száraz külső rétegből kibújik: vedlik.

Ez a kígyó a bőrével a mintáit is levette. Rajzold, fessd rá.

Lám, már húsvét szép ünnepén is túl vagyunk. Sokan öntözték-e meg kislány barátait? Hát ti, fiúk, voltatok-e locsolni? Gyűjtöttetek-e sok szép piros tojást? Írjátok meg nekem!

Azt talán már fölösleges is külön mondanom, hogy itt a

Chiş Annamária, Szilágysomlyó
 tavasz, hiszen Ti is láthatjátok. Ezért sietve idézek most nektek egy versikét, amelyet az első osztályos, marosszentkirályi Gábor Henrietta írt a tavaszcól. Még február elején érkezett a levele, de akkor márciusi számunk már nyomdában volt – így csak most közölhetem postámban. Íme hát: *Olvadozni kezd a hó,/ Jön a tavasz: jaj, de jó!/ Nyílnak az ibolyák,/ Rüggyezzenek már a fák,/ Bimbózik az orgonafa,/ Énekelnek a madarak:/ Gyere,*

tavasz, hamarabb!

Igen kedves ajándékot kaptam a szilágysámsóni másodikosoktól, Forgács Ilona tanító néni tanítványaitól: hét gyönyörű rajzot küldtek, egytől egyig rólam vagy az erdőről! Ezúton is köszönöm nekik. És azt is, hogy szeretik a rólam szóló meséket, történeteket.

Igazság szerint most igen csak sok a dolgotok, hiszen még két hónap, és vége a tan-

évnek, kezdődik a vakáció. Sokat kell tehát tanulnotok, de azért ne feledjétek: tavasz van és játszani is kell egy-egy kicsit, nehogy nyárára elfelejtsetek vigadozni. Legjobban annak örvidenek, ha valahol a kislányok kézilabda-csapatot szerveznének Tipe-

tupa néven, a fiúk meg focicsapatot Csipikéről – rólam – elnevezve. Hát erre büszke lennék, mint ahogy a Csipike óvodákra is büszke vagyok.

Most pedig várom, hogy nyíljon ki az illatos-fehér gyöngyvirág, az én kedvenc virágom. Ünneppan ezt tűzöm a kalapom mellé. Hát gyönyörű kékgyöngyvirágot láttatok-e már? Ugy is hívják, fürtös gyöngyike vagy hengerbuckó.

Ha nagyon el vagytok foglaltva (tanulás-játék-miegmás), megérttem, de azt nem, ha megfedekeztek rólam, és amíg tart a szép idő, egy leve-

let sem kapok. Írjatok magatokról, és ha valami érdekel, akkor kérdezzétek bátran. Ha nem tudnék válaszolni, megkérdelem az öreg bácsit, akinek leveleimet diktálom. Ő aztán – vagy válaszol, vagy nem.

Melyhez hasonló jókat,
CSIPIKE

Címlap:
Nagy Henrietta
Ágnes, Élesd
Hátlap:
MÜLLER KATI

SZIVÁRVÁNY, kisgyermekes képes lapja. XXIII. évfolyam. 254. szám. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE (főszerkesztő), MÜLLER KATI.

A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu Nr. 58. ap. 28. C.P. 137. Telefon/Fax: 064/141323. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro
Megrendelhető a szerkesztőség címén. **A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL. B.C.R., SUC.**
CLUJ S.C. NAPSUGÁR - EDITURA S.R.L. Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában.

ISSN 1221-776x.

Ára 8000 lej

KEDVES CSIPIKE!

Kedves, aranyos Csipike, tőled szeretném megtudni, hogy Vöröshangyáék milyen időt jósolnak, mert erre mifelénk csak idő járja, a szegény ibolya, jácintus csak úgy didereg a szeles, hűvös időben. Én már játszani szeretnék a barátaimmal. Addig is, míg eljön a jó idő, rajzolj nekem sokféle feladatot a Szivárványba, mert nagyon szeretem a feladatokat megoldani.

Sok szeretettel Szodorai Rita, Szilágysomlyó

Esik eső,
Süt a nap,
A szivárványunk
Hová tart?

Bozó Erika, Kisiratos

KATI ÉS A SZIVÁRVÁNY

Kati egyszer nagy munkához kezdett.

Meg akarta kukkantani a délutáni égi szivárványt. Amikor hazament az iskolából, akkor előjött a szivárvány. Kati nagyon boldog volt, hogy teljesült a kívánsága.

Bács Adél, Csíkszentdomokos

Vadai Edmond, Mezőfény

Peti Ildikó, Héderfája

Szakál Orsolya, Nagyvárad

TAVASZ

– Csip, csirip – mondja a madár –
Nem kopasz a nagy határ.
Vidám szépség ez a tavasz,
Oly gyönyörű, olyan kamasz.

Csíki Tamás, Kisiratos

Zöldülnek a bokrok, fák,
S kinyíltak az ibolyák.
Fészek van a kéményen,
Két gólya rakta a héten.
Tordai Ferenc, Szilágysomlyó

Itt a tavasz, itt van újra,
Újra itt a kikelet.
Fecskemadár száll az égen,
S egyfolytában csicsereg.
Gál Rolland, Szilágysomlyó

Kolcsár Ádám, Kiskend

Tavasszal megyünk
A mezőre,
Szántunk és
Pityókát ültetünk.
A kertben vetünk
Murkot, retket és salátát.
Én segíték édesanyámnak.

Péter Gabriella, Kápolnásfalu

Melegen süt a nap,
Megjött már a kikelet,
Fészket rak a gólya,
Reszkethet a béka.

Bántó István, Szilágysomlyó

Ragassz a borító oldalára kartont, vagdodsz fel a kártyákat, és alakíts belőlük kedved szerint rövidebb-hosszabb, nyújtózkodó, hullámzó vagy feltekert kígyót.

